
	SIKKERHETS DATABLAD Starli Blyfritt HQ005 og Starli Blyfritt HQ387	
---	---	---

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	14.06.2010
Revisjonsdato	17.09.2023

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Starli Blyfritt HQ005 og Starli Blyfritt HQ387
-------------------	--

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Loddemetaller for bløtlodding
--------------------------	-------------------------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn	Metallhuset Bergsøe A/S
Besøksadresse	Gamle Drammensvei 95-97
Postnr.	3420
Poststed	LIERSKOGEN
Land	NORGE
Telefon	32 22 72 20
E-post	info@metall.no
Hjemmeside	http://www.metall.no
Org. nr.	NO986795863MVA

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, merknader	Produktet er ikke klassifisert merkepliktig i henhold til EC NO 1272/2008 (CLP).
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Langvarig eksponering for sveisedamp og partikler utgjør en risiko for å utvikle astmatisk sykdommer, forskjellige luftveissykdommer og risikoen for å utvikle luftveiskreft. Farlig ved innånding av røyk fra eller i kontakt med smeltet metall.

2.2. Merkingselementer

Annen merkeinformasjon (CLP)	Vurdert ikke merkepliktig etter gjeldende regelverk
------------------------------	---

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ifølge vedlegg XIII av forordning (EF) nr. 1907/2006, ingen krav til PBT og vPvB vurdering for dette produktet.
Andre farer	Vurdering er ikke nødvendig ettersom produktet kun inneholder uorganisk stoff.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Tinn	CAS-nr.: 7440-31-5 EC-nr.: 231-141-8 REACH reg. nr.: 01-211948647-xxxx		70 -99,5 %	
Bismuth	CAS-nr.: 7440-69-9 EC-nr.: 231-177-4		0 - 1 %	
Antimon	CAS-nr.: 7440-36-0 EC-nr.: 231-146-5 REACH reg. nr.: 01-2119475609-24-0015	CLP Klassifisering, merknader: Produktet er ikke klassifisert merkepliktig i henhold til EC NO 1272/2008 (CLP) .	0 -3,5 %	
Kobber	CAS-nr.: 7440-50-8 EC-nr.: 231-159-6		0 -3,5 %	
Sølv	CAS-nr.: 7440-22-4 EC-nr.: 231-131-3 REACH reg. nr.: 05-211413001-36-xxxx	Note: E.1	0 -4 %	
Sink	CAS-nr.: 7440-66-6		0 -2,6 %	
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ta med et sikkerhetsdatablad eller etikett når du kontakter lege.
Innånding	Søk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt	Vask huden med vann og såpe. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Øyekontakt	Hvis produktet kommer i øynene, skyl med vann (helst fra øyevask) til irritasjonen opphører. Søk lege dersom irritasjonen vedvarer.

Svelging	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag
----------	---

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Langvarig eksponering for sveisedamp og partikler utgjør en risiko for å utvikle astmatisk sykdommer, forskjellige luftveissykdommer og risikoen for å utvikle luftveiskreft. Farlig ved innånding av røyk fra eller i kontakt med smeltet metall.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Under normale omstendigheter oppstår det ikke risiko eller helseproblemer med bruk av produktet. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnede slökkingsmidler	Pulver, skum eller karbondioksid.
Uegnede slökkingsmidler	Bruk ikke vann i nærheten av smeltet metall.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet kan ikke brenne, men ved oppvarming kan det dannes skadelige damper. Tinn og ulike metalloksider.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann hvis det kan gjøres uten risiko.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Unngå støv i øynene. Sørg for god ventilasjon.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som angitt i seksjon 8. Bruk verneklær som tilsvare standard EN 469.
For innsatspersonell	Benytt verneutstyr som angitt i seksjon 8. Bruk verneklær som tilsvare standard EN 469.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp i avløp.
--	------------------------

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Søl feies opp mekanisk / samles for mulig resirkulering eller overføre til passende avfallsbeholdere.
------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.
-------------------	---

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	I arbeidsprosesser der det er fare for støvutvikling, må arbeid utføres under effektive forhold med prosessventilasjon (f.eks. punktuttak eller lokal ekstraksjon). Det må være tilgang til rennende vann og øye vask. Vask hendene før pauser, toaletter og etter jobb. Det må være tilgang til rennende vann og øyevask. Vask hendene før pauser, toaletter og etter endt arbeid.
------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Produktet bør oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med næringsmidler, førststoff, legemidler eller lignende. Skal oppbevares tørt.
-------------	--

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Loddemetaller for bløtlodding
------------------------	-------------------------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Rettslig grunn
Tinn	CAS-nr.: 7440-31-5	8 timers grenseverdi: 2 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet. Kilde: Arbeids- og sosialdepartementet Kommentarer: Tinnforbindelser, uorganiske (beregnet som Sn)	Rettslig grunn: 2017
Bismuth	CAS-nr.: 7440-69-9		
Kobber	CAS-nr.: 7440-50-8	8 timers grenseverdi: 1 mg/m ³ Kilde: Arbeids- og sosialdepartementet Kommentarer: Støv	Rettslig grunn: 2017
Sølv	CAS-nr.: 7440-22-4	8 timers grenseverdi: 0,01 mg/m ³	Rettslig grunn: 2012

DNEL / PNEC

Komponent	Antimon
DNEL	<p>Gruppe: Industriell Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Dermal - Systemisk effekt Verdi: 281 mg/kg bw/dag</p> <p>Gruppe: Industriell Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Lokal effekt Verdi: 0.5 mg/m³</p>
PNEC	<p>Gruppe: Industriell Referanse: Freshwater 0.113 mg Sb/L Marine water 0.0113 mg Sb/L Sediment freshwater 7.8 mg Sb/kg wwt</p> <p>Gruppe: Industriell Referanse: Sediment marine 1.56 mg Sb/kg wwt Soil 37 mg Sb/kg dw (32.6 mg Sb/kg wwt) STP (Sewage Treatment Plant) 2.55 mg Sb/L</p>

8.2. Eksponeeringskontroll**Varselsskilt****Forholdsregler for å hindre eksponering**

Egnede tekniske tiltak Sørg for god ventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr Beskrivelse: Bruk vernebriller hvis det er fare for sprut fra smeltet metall.
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede hansker Bruk vernehansker som beskytter mot kontakt og prut av smeltet metall. Hansker må overholde EN 12477.

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar (Tilsvarende standard EN 469).

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern, kommentarer Brukes ved oppvarming / bruk av produktet og utilstrekkelig ventilasjon
åndedrettsvern med filter B / P3. Åndedrettsvern må oppfylle en av følgende
standarder: EN 136/140/145.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Fast.
Farge	Gråhvit.
Lukt	Ingen data.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 217 -310 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: > 600 °C
Tetthet	Verdi: 7,2 -7,5 g
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Uløselig

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper Ingen relevant informasjon tilgjengelig.

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

Kommentarer Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Reagerer med følgende: Sterke baser / Sterke oksidasjonsmidler / Sterke syrer.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen fare for farlige reaksjoner ved normal håndtering.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå utilsiktet oppvarming.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke baser / Sterke oksidasjonsmidler / Sterke syrer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spalttningsprodukter I tilfelle brann eller overdreven oppvarming, blir produktet spaltet og brennbare og giftige gasser kan dannes.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Andre toksikologiske data	<p>Akutt toksisitet - oral: Produktet er ikke klassifisert. Kriteriene for klassifisering kan være basert på tilgjengelige data anses ikke for å være oppfylt.</p> <p>7440-22-4-B: Rotte: LD50 => 10000 mg / kg</p> <p>7440-02-0: Rotte: LD50 => 9000 mg / kg</p> <p>Akutt toksisitet - dermal: Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig.</p> <p>Akutt toksisitet - inhalasjon: Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Det er ingen farlige røyk over produktet i metallisk form. Under lodding / sveiseprosessen dannes metalloksider farlig ved innånding.</p>
---------------------------	---

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Hudkontakt	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Kan virke irriterende.
Øyekontakt	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Forbigående irritasjon.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig.
Vurdering av reproduksjonstoksitet, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig.
Vurdering av spesifikk målorgantoksitet - enkelteksponering, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Innånding av røyk fra Lodde- / sveiseprosessen kan være irriterende for de øvre luftveiene. Kan forårsake svie i nese, munn og svelg, i tillegg til hodepine, hoste og ubehag.
Vurdering av spesifikk målorgantoksitet - repeterende eksponering, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Langvarig eksponering for sveising av røyk og partikler utgjør en risiko for å utvikle astmatiske sykdommer, forskjellige luftveissykdommer, så vel som risikoen for å utvikle luftveiskreft. Lengre innånding kan gi vann i lungene.

11.2. Opplysninger om andre farer

Endokrine forstyrrelser	Produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert til å være hormonforstyrrende i henhold til kriteriene i kommisjonens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605.
-------------------------	--

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksitet	Produktet er ikke klassifisert. Testdata er ikke tilgjengelig. Produktet inneholder
-------------	---

mindre mengder miljøfarlig stoff.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Konseptet med biologisk nedbrytbarhet er ikke relevant, da produktet kun inneholder uorganisk stoffer. 7440-36-0-B: Ikke lett biologisk nedbrytbar. 7440-50-8-F: Ikke lett biologisk nedbrytbar. 7440-22-4-B: Ikke lett biologisk nedbrytbar. 7440-66-6-D: Ikke lett biologisk nedbrytbar.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer	Bioakkumulering er ikke forventet. 7440-36-0-B: Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: 0,73. 7723-14-0: Fordelingskoeffisient n-oktanol / vann: -0,27
------------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Uløselig i vann.
-----------	------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelige data.
--	---

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert til å være hormonforstyrrende i henhold til kriteriene i kommisjonens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605.
-------------------------------	--

12.7. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
-------------------------------	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Unngå søl til kloakk eller overflatevann. Produktet er ikke farlig avfall i henhold til avfallsforordningen. Det anbefales at avfall kastes gjennom det kommunale avfallssystemet med følgende spesifikasjoner.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 170407 metaller i blanding
NORSAS	7091 Faste uorganiske stoffer

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Se seksjon 12
-------------	---------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se seksjon 7,8 og 11.
--------------------------	-----------------------

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ADR/RID Annen informasjon

Begrenset kvantum	Det foreligger ingen krav eller begrensninger for transport av produktet; hverken på vei (ADR), tog(RID), sjø (IMDG) eller i luften (ICAO).
-------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Sist endret 08.01.2022. Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften). Sist endret 18.01.2022. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 01.07.2021 Avfallsforskriften. Sist endret 01.01.2022. Prioritetsliste/Godkjenningsliste. ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2023 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.
--------------------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
-------------------------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Ytterligere informasjon	Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør.
Versjon	9